

MEMÒRIA GENERAL DEL PROJECTE DE DECRET DEL SISTEMA TERRITORIAL DE L'ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA

L'article 64 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim i de procediment de les administracions públiques de Catalunya estableix que els projectes de disposicions reglamentàries han d'anar acompanyats, entre d'altres documents, d'una memòria general de les mesures proposades.

1. L'Arxiu Nacional de Catalunya: funcions bàsiques i volum d'activitat

1.- Mitjançant el Decret 314/1980 es crea l'Arxiu Nacional de Catalunya amb una doble vessant: per un costat com a arxiu general de l'administració catalana i, d'altra banda com a arxiu històric nacional.

Com a arxiu general de l'administració, ingressa, recupera i gestiona la documentació generada per l'acció política i administrativa dels departaments, organismes i empreses de la Generalitat de Catalunya.

En la seva condició d'arxiu històric, l'Arxiu Nacional de Catalunya recupera tota aquella altra documentació de caràcter privat que, pel seu valor testimonial i referencial, té una especial rellevància per al coneixement de la història nacional.

L'Arxiu Nacional de Catalunya està adscrit al Departament de Cultura, dins la Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni. Està integrat al Sistema d'Arxius de Catalunya (SAC), essent el principal dels Arxius de la Generalitat de Catalunya.

2.- L'Arxiu Nacional de Catalunya aplega més de 1.200 fons documentals de diferents procedències que ocupen un total de més de 37.000 metres lineals de documentació. A aquest volum s'hi ha d'afegir la documentació no textual (més de 5.000.000 de fotografies en diferents suports; 25.000 documents sonors o audiovisuals; prop de 60.000 cartells, dibuixos i gravats i uns 160.000 mapes i plànols).

Els fons de l'Arxiu Nacional de Catalunya estan classificats en 13 tipus en funció de la seva procedència: fons de la Generalitat de Catalunya, fons de l'Administració local, fons de l'Administració Perifèrica de l'Estat, fons de l'Administració Reial i Senyorial, fons judicials, fons registrals, fons d'institucions,

fons religiosos, fons d'associacions i fundacions, fons comercials i d'empreses, fons patrimonials i familiars, fons personals i col·leccions.

4.- Una de les principals missions de l'Arxiu Nacional de Catalunya és la de posar a l'abast dels ciutadans la documentació que custodia. En aquest sentit l'Arxiu actualment té a consulta on-line més de 757.000 registres informàtics que equivalen a prop de 2.000.000 d'imatges associades. L'any 2015 el centre va rebre més de 156.000 consultes.

2.- Justificació de la necessitat de la disposició legal i de l'adequació d'aquesta als fons que es persegueixen

La Llei d'arxius i gestió de documents, determina, en el seu article 4.2. que el Departament de Cultura ha d'impulsar la coordinació dels arxius integrants del Sistema d'Arxius de Catalunya, mitjançant tots els recursos que estiguin al seu abast, i ha de vetllar per l'aplicació d'un únic sistema de gestió documental en cadascuna de les administracions i institucions públiques de Catalunya. Més endavant, en l'article 27.2, especifica que l'Arxiu Nacional de Catalunya pot establir els acords que consideri oportú amb altres institucions per a fomentar-ne el tractament i la difusió.

L'objecte del Projecte de decret és desplegar el reglament del Sistema Territorial de l'Arxiu Nacional de Catalunya amb la finalitat de crear seccions dependents de l'Arxiu. No tots els arxius poden esdevenir seccions dependents de l'Arxiu Nacional de Catalunya. Els arxius interessats hauran de reunir les següents condicions: ser arxius d'entitats o persones privades; conservar documentació que formi part del patrimoni documental de Catalunya i complir les condicions que els permeti integrar-se en el Sistema d'Arxius de Catalunya.

Així mateix, els arxius sol·licitants hauran de complir els següents requisits tècnics:

- a) Aplicar el sistema de gestió de la documentació que correspongui als fons que apleguen, d'acord amb la legislació i la normativa tècnica establerta pel Departament de Cultura.
- b) Disposar del personal suficient que estableixi la normativa vigent per a cada tipus d'arxiu.
- c) Disposar de les instal·lacions necessàries per a garantir la preservació i la comunicació dels fons documentals que conserva i tenir un horari d'obertura al públic que sigui suficient per a permetre el seu accés.

El procediment de declaració d'un arxiu com a secció dependent de l'ANC es fa sempre a instància de l'arxiu interessat. Correspon a aquest centre adreçar una sol·licitud al director de l'ANC explicant els motius pels quals vol esdevenir una secció de l'ANC.

Un cop estudiada la sol·licitud, el director de l'ANC ha de redactar un informe sobre la conveniència de la declaració com a secció de l'arxiu afectat. Aquest informe es trameta al Director General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni per a la seva validació. Si des de la Direcció General es valida la petició, el director de l'ANC lliura a l'arxiu sol·licitant una proposta de conveni on s'ha de regular la seva adscripció a l'ANC en qualitat de secció. Un cop acceptat el conveni per l'arxiu, el director de l'ANC presenta la proposta de conveni al Director General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni que l'ha d'eleva al conseller de Cultura per tal que sotmeti la declaració a l'aprovació del Govern de la Generalitat. Al mateix temps, el Director General sotmet la proposta de conveni al Consell Nacional d'Arxius, el qual com òrgan consultiu emetrà el seu corresponent dictamen.

La declaració d'un arxiu com a secció de l'ANC comporta els següents efectes:

- a) L'adaptació de tots els sistemes de treball de l'arxiu vinculat com a secció a la normativa, criteris i procediments de treball de l'Arxiu Nacional de Catalunya. A tal efecte, correspondrà a l'ANC l'assessorament tècnic pel que fa al tractament arxivístic, la conservació i la digitalització dels fons documentals conservats en les seccions que en depenguin.
- b) La migració de tots els instruments de descripció existents al programari informàtic de l'ANC.
- c) La difusió dels instruments de descripció a la web de l'ANC amb la finalitat que tota la informació sigui consultable a través d'un portal únic per a tots els arxius integrants del sistema territorial de l'ANC.
- d) La col·laboració conjunta en activitats de difusió (portal web, publicacions, exposicions, , etc.) amb la finalitat de promoure el coneixement i l'estudi del patrimoni documental català, segons els programes que s'acordin.
- e) En relació amb el punt anterior, les seccions hauran de cedir, si s'escau, al Departament de Cultura amb caràcter gratuït i no exclusiu, per a tots els països del món i per temps indefinit els drets que puguin existir dels quals en siguin titulars, en concret els d'exploació, reproducció i comunicació pública sobre els documents dels fons conservats en els seus arxius.

La finalitat d'aquest decret és posar en pràctica el que estableix la Llei d'arxius i gestió de documents en el seu article 4.3 quan diu que els arxius, en la mesura de llurs possibilitats, s'han de facilitar recíprocament l'ús de mitjans tècnics, de recursos i d'informació per a aconseguir el grau més elevat d'eficàcia i d'optimització dels recursos públics.

L'Arxiu Nacional de Catalunya vetllarà per a que les seccions que en depenguin descriguin els seus fons documentals d'acord amb les normes de descripció estàndard que permetin la recuperació i reutilització de les dades, així com per a que posin a consulta pública els seus documents, d'acord amb els principis de transparència i d'interès públic. La finalitat última és que tota la informació tant de l'Arxiu Nacional de Catalunya com de les seves seccions sigui consultable a través del Portal d'Arxius de Catalunya.

L'adscripció d'un arxiu com a secció de l'ANC s'haurà d'establir mitjançant un conveni. En aquest document s'hauran de consignar les aportacions econòmiques i els compromisos a adoptar per les parts signatàries.

3.- Marc normatiu en què s'insereix el Projecte de disposició reglamentària

1. El Projecte de decret s'insereix en el que desplega el Títol I, article 4.2. de la Llei 10/2001, d'arxius i gestió de documents que estableix que el Departament de Cultura ha d'impulsar la coordinació dels arxius integrants del Sistema d'Arxius de Catalunya, mitjançant tots els recursos que estiguin al seu abast, i ha de vetllar per l'aplicació d'un únic sistema de gestió documental en cadascuna de les administracions i institucions públiques de Catalunya.
2. Més endavant, l'article 4.3 de la mateixa Llei 10/2001 parla de que els arxius s'han de facilitar recíprocament l'ús de mitjans tècnics, de recursos i d'informació per a aconseguir el grau més elevat d'eficàcia.
3. Finalment, l'article 27.2, també de la Llei 10/2001 d'arxius i gestió de documents, especifica que l'Arxiu Nacional pot establir els acords que consideri oportú amb altres institucions per a fomentar-ne el tractament i la difusió.
4. Així mateix, dóna compliment al que estableix l'article 5.2. del Decret 89/2013, de reestructuració del Departament de Cultura que diu que en l'exercici de les funcions que la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i

gestió de documents, atribueix a la Generalitat, els òrgans dependents de la Direcció General d'Arxius actuen en coordinació amb l'Arxiu Nacional de Catalunya, primer centre de patrimoni documental del país.

5. En el cas dels museus, ja l'any 1998 es va aprovar el Reglament del sistema territorial del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. Aquest projecte de decret s'ha basat en el decret aprovat fa quasi 20 anys i es pretén que el funcionament de les seccions de l'Arxiu Nacional de Catalunya sigui similar al de les seccions del Museu de la Ciència i de la Tècnica.

4.- Relació de disposicions afectades i taules de vigències i derogacions resultants

El Projecte de decret no modifica ni deroga altres disposicions normatives.

5.- Competència de la Generalitat sobre la matèria

1. L'article 127.1.c de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya atribueix a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva sobre els arxius que no són de titularitat estatal.
2. La Generalitat té competència exclusiva per regular els òrgans de l'Administració de la Generalitat i el seu funcionament d'acord amb l'article 150 de l'Estatut d'autonomia. Per tant, té competència per crear i regular el sistema territorial de l'Arxiu Nacional de Catalunya.

6.- Relació de persones i entitats a les quals s'ha d'atorgar el tràmit d'audiència i la procedència a sotmetre l'expedient a informació pública

Durant la tramitació d'aquest projecte de disposició reglamentària es considera necessari que es dugui a terme tràmit d'audiència, atès que pot afectar als drets i interessos legítims dels arxius i entitats susceptibles d'esdevenir seccions.

La proposta normativa se sotmetrà a audiència de les entitats següents:

- El Consell Nacional d'Arxius en tant que es tracta de l'òrgan consultiu de l'Administració de la Generalitat de Catalunya en matèria d'arxius.
- L'Associació Catalana de Municipis i Comarques i la Federació de Municipis de Catalunya com a ens representants i defensors dels interessos dels municipis catalans.
- _ L'Associació d'Arxivers de Catalunya com a entitat representativa dels arxius catalans.

Finalment, el projecte de decret se sotmetrà al tràmit d'informació pública per permetre la participació ciutadana en l'elaboració d'aquesta proposta normativa.

Barcelona, a 6 de febrer de 2018

Francesc Balada i Bosch

Director de l'Arxiu Nacional
de Catalunya

Jusèp Boya e Busquet

Director General del Patrimoni
Cultural